

PORTFOLIO

Blad van de Portfolio Vereniging

Correspondentie-adres en secretariaat:

Portfolio Vereniging

Postbus 69

2900 AB Capelle aan den IJssel

Giro nummer 3658690

Technische informatie

Alleen tussen 20:30 - 21:30 uur

Bert Rozenberg:

telefoon 01880-33083

of via STER-BBS:

01880-40035 (300,1200,2400,9600 baud)

(8 bits,no parity,1 stopbit)

Public Domain diskettes bestellen door

overmaking van het juiste bedrag met

vermelding van het nummer van de

gewenste diskette op girorekening

3658690 ten name van:

PORTFOLIO VERENIGING te

Capelle aan den IJssel

3 1/2" uitvoering fl. 4,35 per stuk

5 1/4" uitvoering fl. 3,15 per stuk

Prijzen zijn inclusief portokosten.

Telefoon 010-4589040

Alleen voor leden !

Portfolio

6

BLAD VOOR DE PORTFOLIO VERENIGING

Van het bestuur

Voor u ligt nummer zes van het Portfolio Blad. Bij het vorige nummer heeft u al kunnen zien dat het uiterlijk weer iets veranderd is. Nummer vier vonden we, helemaal zonder omslag, te kaal. Daarom hebben we voor deze, relatief eenvoudige en goedkope oplossing gekozen. Het blad ziet er daardoor toch weer wat beter uit. Maar het gaat natuurlijk om de inhoud. Daarover moeten we ons zo langzamerhand enige zorgen gaan maken. De bestuursleden, die het blad vrijwel alleen volschrijven, raken een beetje uitgeput. Daarom doen we nogmaals een dringend beroep op de leden, bijdragen te leveren voor het blad. Natuurlijk is de vereniging er vóór u, maar zij is ook vàn u. Help ons de vereniging levend te houden. Dit blad staat deze keer voor een deel in het teken van de tweede algemene ledenvergadering van de Portfolio Vereniging. Het bestuur van het eerste uur heeft destijds bewust voor de verenigingsvorm gekozen, omdat dat de meest democratische bestuursvorm is. De opkomst tijdens de eerste ledenvergadering, vorig jaar, was zeer groot. We hopen (nu het aantal leden meer dan verdubbeld is) op twee keer zoveel leden als vorig jaar.

Algemene ledenvergadering en gebruikersdag

Het is laat, tè laat, vinden we zelf, maar er komt toch weer een algemene ledenvergadering van de Portfolio-vereniging. Net als vorig jaar zullen we deze combineren met een gebruikersmiddag, waar weer van alles te zien en te koop zal zijn. Schrijf daarom nu vast op in uw agenda:

ZATERDAG 13 JUNI 1992

Eerst de reden, waarom het zo laat geworden is. We zijn geruime tijd op zoek geweest naar een geschikte zaal. Het zaaltje in Utrecht, waar we vorig jaar vergaderd hebben, is naar verwachting veel te klein. Het ledental is sinds die tijd meer dan verdubbeld, dus we rekenen ook op meer mensen tijdens de vergadering. Vandaar dus. We hebben uiteindelijk wel een zeer geschikte locatie kunnen vinden. Onze keus is gevallen op 'De Reehorst' in Ede. Dit conferentiecentrum is zowel per auto als per openbaar vervoer goed bereikbaar. Bovendien kon dit centrum ons de faciliteiten

leveren, die we nodig hebben. De dag begint 's morgens om tien uur met de ledenvergadering. Vergaderen is nuttig en nodig, maar toch denken we dat die vergadering in twee uur bekeken moet kunnen zijn. Daarna is er gelegenheid tot lunchen (daarover leest u elders meer). Vanaf half twee 's middags kunt u in de expositieruimte rondkijken naar allerlei demonstraties van de mogelijkheden met de Portfolio. Atari zal zelf aanwezig zijn met een stand. Bovendien proberen we enkele dealers te interesseren om met hun producten aanwezig te zijn. Niet alleen om de demonstreren, maar ook om te verkopen. Als u toch al van plan was om een bepaalde uitbreiding voor uw computer te kopen, kom dan naar de gebruikersmiddag. Hoogstwaarschijnlijk vindt u wat van uw gading.

Agenda ledenvergadering

Agenda van de 2e algemene ledenvergadering van de Portfolio Vereniging op zaterdag 13 juni 1992 in 'De Reehorst' in Ede.

1. Opening
2. Verslag van de vorige vergadering
3. Jaarverslag van de penningmeester
4. Verkiezing kascontrolecommissie
5. Begroting 1992
6. Verkiezing nieuwe bestuursleden
7. Bespreking van de enquêteresultaten
8. Wat verder ter tafel komt
9. Rondvraag
10. Sluiting

Colofon

De Portfolio Vereniging is een strikt onafhankelijke vereniging van gebruikers van de Portfolio zakcomputer, opgericht bij notariële akte op 11 mei 1990 en ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel Zuid-Holland-zuid onder nummer v324232

Het bestuur bestaat uit:

Henri Kruithof, voorzitter
Ben Lodders, secretaris
Wim Schuurman, penningmeester
Bert Rozenberg, technisch secretaris
Hans van Raaij, eindredacteur
Wil Kerkhof, public domain
Egbert de Rooij, hardware

Adres Portfolio Vereniging:

Postbus 69
2900 AB Capelle aan den IJssel

Postgiro:

3658690, ten name van:
Portfolio Vereniging
Capelle aan den IJssel

Het lidmaatschap van de
Portfolio Vereniging kost
f 35,00 per jaar.

De vereniging is ook te bereiken via het
Ster BBS, telefoonnummer:
01880-40035. (300, 1200, 2400, 9600 Baud,
8 bits, no parity, 1 stopbit).

Toelichting op de agenda

3. De kascontrolecommissie heeft inmiddels haar werkzaamheden verricht. U kunt vragen stellen aan de penningmeester en aan de commissie. Het financieel verslag vindt u elders in dit blad.
4. Kandidaten voor de kascommissie kunnen zich melden bij de penningmeester.
5. Ofschoon 1992 al weer geruime tijd aan de gang is, hebben we toch gepoogd enig inzicht te geven in de verwachte uitgaven en inkomsten over het lopende jaar. Helemaal precies kan dat niet zijn, omdat drukkosten, ledental etc. onzekere factoren zijn.
6. Vorig jaar hebben we u aangekondigd dat we zelf zouden uitkijken naar nieuwe kandidaat-bestuursleden, nadat de bestuursleden van het eerste uur Guus IJsselmuiden en Nel van de Weyer hun lidmaatschap hadden neergelegd. Dat is inmiddels gelukt. De zittende bestuursleden zijn herkiesbaar, zodat we u het volgende bestuur ter verkiezing voorstellen: Henri Kruithof (voorzitter) Ben Lodders (secretaris) Wim Schuurman (penningmeester) Bert Rozenberg (technisch secretaris) Egbert de Rooij (hardware) Wil Kerkhof (PD software) Hans van Raaij (eindredacteur) (NB: Wilfred Kilwinger van Atari blijft adviseur van het bestuur) Tegenkandidaten kunnen gesteld worden tot een week voor de vergadering. Deze dienen schriftelijk bij het secretariaat van de vereniging te worden ingediend en moeten voorzien zijn van een bereidverklaring van de kandidaat.

7. In nummer 5 van het Portfolio-blad is een enquête opgenomen, waarin u uw wensen ten aanzien van de vereniging kon uiten. De respons op deze enquête was bemoedigend. Tijdens de vergadering zullen de resultaten beschikbaar zijn en worden besproken.

Eters moeten zich melden

Tijdens de algemene ledenvergadering en de gebruikersdag op zaterdag 13 juni 1992 is het mogelijk om de lunch te gebruiken. Daar 'De Reehorst' niet over een eigen restaurant beschikt, dient het aantal lunchers tevoren worden opgegeven en, wat belangrijker is, betaald. Het bestuur van de vereniging heeft op zich genomen dat te organiseren. Het bestuur meent echter dat de verenigingskas niet het risico mag lopen een forse tegenvaller te moeten verwerken als gevolg van mensen die zich wel voor de lunch opgeven, maar niet op komen dagen. Daarom dienen degenen die van de lunch gebruik willen maken het verschuldigde bedrag (f 15,-) over te maken op giro 3658690, tnv van de Portfolio Vereniging te Capelle a/d IJssel. Het bedrag moet uiterlijk 30 mei bij ons binnen zijn. Latere betalingen kunnen niet meer worden verwerkt. Degenen die betaald hebben, krijgen een lunchbon toegezonden. De lunch bestaat uit twee belegde broodjes, een krentebol, een punt warme kaastaart, fruit en koffie, thee, melk of karnemelk naar keuze. Een eenvoudige doch voedzame maaltijd dus.

BALANS EN RESULTATENREKENING PORTFOLIOVERENIGING 1991

BALANS

Bezittingen:				Schulden:	
1	Kantoorinventaris	79,00	8	Batig saldo '90	(2978,58)
2	Hardware	260,81	401	Tt bet. PD-gelden	(97,05)
3	Waarborgsommen	300,00	402	Diverse crediteuren	(1400,91)
101	Kas	208,19			
102	Bank	1021,85		Batig saldo 1991	(6798,33)
103	Giro	1787,96			
104	Giro plus	7602,06			
301	Tt. ontv. contributies	15,00			
		11274,87			-11274,87

RESULTATENREKENING:

Lasten:			Baten:	
501	Postzegels	2341,26	504	Contributie (12565,00)
502	Copieerkosten	740,57	507	Rente (111,23)
503	Enveloppen	604,50	511	Advertenties (475,00)
505	Kamer van Koophandel	61,00	517	Sponsoring (1000,00)
508	Girotel	60,00	519	Nabestellingen (38,00)
509	Adm. kosten	467,63	801	PD-verkopen (1439,20)
510	Advertenties	287,60	802	Etui-verkopen (2467,44)
513	Reiskosten	15,00	803	OTP-verkopen (99,00)
515	Algemene kosten	55,00	516	Vergaderkosten 2196,98
518	Opmaak blad	355,50	701	Kst.tchn.secretariaat 701,60
5	Floppy's	651,75		
6	OTP-kaarten	568,80		
7	Etuis	2289,35		
	Toevoeging batig saldo	6798,33		
		18194,87		18194,87

Verslag van de penningmeester

Hierbij de balans en resultaten-rekening van onze vereniging. De cijfers hebben betrekking op het kalenderjaar 1991. De aan u gepresenteerde cijfers in blad nummer 3 gaven de stand van zaken tot en met de eerste jaarvergadering ultimo mei 1991. Nu wij als vereniging ons eerste volle kalenderjaar achter de rug hebben, willen wij met deze opstelling voldoen aan de in onze statuten neergelegde verplichting tot publikatie van de (kalender)jaarcijfers. Ook dit jaar hebben wij met een positief saldo kunnen afsluiten. Dit is te danken aan de flinke aanwas van leden alsook het veelal voor eigen rekening nemen van de kosten door de bestuursleden. Dit laatste is natuurlijk iets waar je op den duur he bestuursleden mee wegjaagt. Daarom hebben we besloten om in 1992 de reiskosten voor bestuursvergaderingen te gaan vergoeden. Ook is er een aparte telefoonaansluiting op het secretariaat gekomen. Deze is uitgerust met een telefoonbeantwoordert om de service aan onze leden (U dus!) te vergroten. Maar u begrijpt dat vooral onze secretaris nu erg blij is dat er geen aanslagen meet op z'n spaarvarken worden gepleegd omdat hij zoveel voor de vereniging zit te bellen.

Ondanks de reële extra kosten die dit jaar tot uiting zullen komen, blijft onze vereniging een financieel gezonde.

De penningmeester. Wim Schuurman

Verslag van de kascontrolecommissie

Op donderdag 26 maart 1992 hebben wij, inmiddels voor het 2e jaar, de financiële verantwoording van onze Portfolio-vereniging gecontroleerd en deze in orde bevonden.

Op basis van dit onderzoek willen wij de algemene ledenvergadering adviseren de gecontroleerde financiële verantwoording goed te keuren en het bestuur decharge te verlenen voor de in het jaar 1991 verrichte financiële handelingen.

Met bovengenoemde goedkeuring hebben wij geen enkele moeite. Tijdens de controlewerkzaamheden bleek dat Wim Schuurman, onze penningmeester, zijn werk zeer serieus, vakkundig en precies uitvoert. Wij willen Wim, die zeer veel tijd en energie in die werkzaamheden moet hebben gestoken, dan ook complimenteren voor de wijze waarop hij de stukken aan ons voorgelegd heeft.

*De kascommissie: Bert Lakmaker,
Hans Verboef*

Harddisk voor de Portfolio

Eén van de problemen, waarmee we als Portfoliogebruikers nogal eens worden geconfronteerd, is de

beperkte opslagcapaciteit. Geheugenkaartjes van 128 Kbytes kunnen relatief weinig gegevens bevatten en grotere geheugenkaartjes zijn onbetaalbaar. ATIN electronics in Leiden heeft daarvoor nu een oplossing gevonden: een harddisk voor de Portfolio. Het is een mooie maar dure uitbreiding voor de Portfolio, die bepaald niet voor ieders portemonnee geschikt is. Maar als de Portfolio voor veel verschillende toepassingen met veel applicaties gebruikt wordt, is het wel een geschikte oplossing. Het kastje, waarin één en ander verwerkt zit heeft de volgende afmetingen:

134 x 129 x 44 mm (l x b x h).

Niet echt klein, maar er moest natuurlijk ook de nodige hardware in worden gepropt. De kern van alles, de harddisk zelf, is een 2,5 inch loopwerk van Connor met een capaciteit van 85 Mbytes en een toegangssnelheid van 12 milliseconden. Verder zit in het kastje een setje NiCad batterijen die het geheel voeden en een controller. Die controller moet via het bijgeleverde kabeltje aan de parallel-interface van de Portfolio worden aangesloten. Om dan toch nog een printer te kunnen aansluiten, zijn er op het kastje weer twee parallelle aansluitingen aangebracht. De harddisk kan worden opgedeeld in partities van maximaal 32 Mbytes. Dat dient te gebeuren met de bijgeleverde software. In de config.sys van een portfolio wordt een device driver aangebracht, die de partities aanspreekbaar maken als drive D:, E:, F: enz. Een groot voordeel van de harddisk is dat deze ook aan te sluiten is op een gewone PC. Daarbij wordt

voorkomen dat de software via ingewikkelde aansluitingen van PC naar Portfolio moet worden overgebracht. De harddisk kan nu eenvoudig worden gevuld vanuit de PC en vervolgens worden aangesloten op de Portfolio. De NiCad-accu's worden opgeladen met de bijgeleverde lichtnet-adapter. De prijs voor al dit moois is niet mis: 1899 gulden (incl. BTW). Als ook nog een parallel interface aangeschaft moet worden, is de prijs nog honderd gulden hoger. ATIN hoopt eind april de harddisk te kunnen leveren.

Geheugen Portfolio nu uit- breidbaar

Eindelijk is het zover. Na enkele aankondigingen door de firma ATIN uit Leiden dat er een geheugenuitbreiding voor de Portfolio zou komen, is het dan zo ver. De problemen met het printje, waardoor de levering enkele malen uitgesteld moest worden, zijn overwonnen en het resultaat is geweldig. Van onze hardware-specialist Egbert de Rooij, wisten we al dat er maar weinig ruimte over is in de Portfolio. Overigens weet hij telkens weer een klein gaatje te vinden, om iets moois aan ons computertje toe te voegen. ATIN is in staat gebleken om in de schaarse ruimte een geheugenuitbreiding naar 640 Kbytes te proppen. Secretaris Ben Lodders toog naar Leiden om zijn Portfolio te laten uitbreiden. Kraaiend

van plezier keerde hij uit de Sleutelstad terug. Een zee van ruimte was aan zijn Portfolio toegevoegd. Ruimte die hij tot nu toe had moeten missen. De computer meldt zich na het commando 'chkdsk' met: 651264 bytes total memory. Inderdaad een zee van ruimte. Die ruimte kan helemaal als werkgeheugen gebruikt worden, maar dat zal zelden gebeuren. Ons zijn nog geen programma's bekend die ook maar in de verste verte die ruimte nodig hebben. En databases of spreadsheets van die omvang in de Portfolio zijn ook niet aan te raden, als je die al op de een of andere manier geladen zou kunnen krijgen. Het handigst is het dus om een deel van het uitgebreide geheugen te reserveren voor een ramdisk. Dat stuk is dan beschikbaar als drive c:, en kan gebruikt worden voor opslag van programma's en gegevens. Daarbij moet wel worden bedacht dat deze gegevens verdwijnen, als de Portfolio zonder stroom komt te staan. Op tijd batterijen wisselen is dus een must. De maximale ramdisk die kan worden aangemaakt is 592 Kbytes. Als je probeert een grotere aan te maken, meldt de computer zich met de mededeling dat die ramdisk niet groter mag zijn dan 592 Kbytes. Overigens houd je dan toch nog een werkgeheugen over van een kleine 70 Kilobytes. Niet al teveel, maar voor veel toepassingen toch ruim voldoende. De secretaris van de vereniging werkt inmiddels enige tijd met de geheugenuitbreiding en is daar zeer tevreden over. Tot nu toe heeft geen enkele storing kunnen ontdekken. De lof daarvoor gaat naar ATIN, die het produkt pas op de markt heeft willen brengen, toen het

compleet vrij van fouten was. Dat kan niet van elke computerleverancier gezegd worden.

Portfolio Basic vragen

Hierbij een bijdrage over Portfolio Basic. Daarmee wordt bedoeld het Portfolio Basic dat in Nederland door de Portfolio dealers verkocht wordt; nadrukkelijk niet de diverse Public Domain en/of Shareware BASICS die inmiddels verkrijgbaar zijn. Deze Basic Interpreter is niet groter dan 12 kB, draait op elke Portfolio, bij elke grootte van het programma geheugen en ondersteunt bijvoorbeeld het grafische scherm met commando's als LINE, CHAR, enz. Vragen die mij bereiken over de werking van Portfolio Basic zijn er niet zo veel; de meeste kopers weten zich, ondanks de vrij beperkte handleiding die ATARI bij het schijfje levert, goed te redden. Hierbij speelt natuurlijk een rol dat P.B. op de meeste punten niet afwijkt van de gangbare Basic 'dialecten'. Wel hoor ik zo nu en dan de klacht, dat het demonstratieprogramma dat op de P.D. diskette van de Portfolio-vereniging verspreid wordt niet goed werkt. Misschien dat de beheerder van de P.D. software dit even wil nagaan; ik ben natuurlijk graag bereid een goed werkende versie door te geven. Tweede probleem is, dat men niet uit het Adventure Game 'ALIEN.PBS' kan komen, omdat men telkens op het kritieke moment door buitenaardse wezens wordt ge-ZAPPED, ge-

SLIMED of op andere akelige manieren aan zijn eind komt. Het valt natuurlijk psychisch ook niet mee als je door je zakagenda zo behandeld wordt. Verwacht echter hier geen oplossing van Uw adventure-problemen: de grap is nu juist dat U er zelf moet zien te komen. Als U wilt valsspelen is het enige dat U kunt doen de officiële Portfolio Basic editor aanschaffen. Dan kunt U de programma tekst van ALIEN.PBS , A3.PBS en A5.PBS zo listen op de printer. (Inderdaad: A2.PBS en A4.PBS BESTAAN gewoon niet, dus die heeft U ook niet nodig). Een echt probleem is het gebruik van 'REAL' variabelen in Portfolio Basic. Zoals misschien bekend, kunt U in P.B. vier soorten variabelen gebruiken: 6 byte Reals (=floating point variabelen, dwz. getallen-met- komma tussen 2.9 x 10E-39 en 1.7 x 10E38), 4 byte Long Integers (hele getallen tussen -2147483648 en +2147483647), 2 byte Integers (hele getallen tussen -32768 en +32767) en strings (karakter-reeksen tot 255 karakters lang). Het probleem ontstaat doordat de REAL variabelen eigenlijk nauwkeuriger zijn dan men van b.v. GWBASIC gewend is. Ze worden, als men ze gebruikt in een FOR-NEXT loop NIET afgerond. Bijvoorbeeld:

```
10 FOR I=0 TO 100 :PRINT I:NEXT I
```

drukt als laatste getal 99 af, en niet 100 zoals zou moeten. Dit komt, omdat je honderd keer een REAL getal gaat optellen je niet precies op honderd uit komt, maar op b.v. 99.99999. In FOR/NEXT loops moet U dus als het even kan een INTEGER variabele als 'control' gebruiken, b.v.:

```
10 FOR I%=0 TO 100 :PRINT I%:NEXT I%.
```

Sommige mensen ontdekken ook niet (na lezing van de handleiding) hoe ze moeten omgaan met de 'Full Screen Editor' van Portfolio Basic. Met een scherm van 40x8 kan het werken aan een lang BASIC programma zo erg vermoeiend worden. De sleutel is het commando EDIT of, afgekort, de \ (Backslash). Hiermee wordt de Edit Mode als het ware 'ingeschakeld'. Het is nu mogelijk om met de cursortoetsen omlaag EN omhoog te scrollen. Iedere keer als er met de cursor op een andere regel komt, wordt de oude regel met eventuele wijzigingen weer in het programma ingepast, alsof U op Enter heeft gedrukt. Dit maakt het programmeren op de Portfolio een stuk aangenamer. Zodra U op enter drukt of een direkt commando geeft (RUN of LIST bijvoorbeeld), bent U weer UIT de EDIT MODE. Als laatste probleem komt het wel voor dat mensen vragen hebben over het omzetten van programma's uit andere BASICS naar Portfolio Basic. Negentig procent van die vragen zijn typische R.T.B.M. vragen (Read The Bloody Manual: bekende Angelsaksische computerterm); maar de eerlijkheid gebiedt te zeggen, dat in de P.B. handleiding de stappen voor het omzetten van een (bijvoorbeeld) GWBASIC programma naar Portfolio Basic nogal verspreid zijn terecht gekomen. Daarom hier nog even stap-voor-stap. Wat moet men doen om een (goed werkend) GWBASIC programma MYPROG.BAS over te brengen naar de Portfolio ? - U laadt het programma op een PC in GWBASIC met LOAD"MYPROG". - U bewaart het programma met SAVE

"MYPROG",A - Het zo verkregen ASCII file met de naam MYPROG.BAS stuurt U over naar Uw Portfolio (met FT.COM op de gebruikelijke manier).
 - Op Uw Portfolio laadt U het programma in in de gewone Editor. - U voegt aan het eind van het file twee regels toe: SAVE "MYPROG" SYSTEM - U bewaart de tekst, gaat uit de editor en typt bij de dos-prompt in: PB4 MYPROG.BAS - razendsnel ziet U nu dat de regels van het ASCII bestand ingelezen worden, als het ware 'ingetyped' worden en letter voor letter precies uitgevoerd worden alsof iemand ze met het toetsenbord invoert. Bij de een-na-laatste regel wordt het nieuwe programma gesaved met de naam MYPROG.PBS, en met de laatste regel komen we weer terug in DOS. De tekst MYPROG.BAS kan nu verwijderd worden. Indien een paar simpele regels ten aanzien van de omzetting van GWBASIC naar Portfolio Basic nageleefd worden (zie hiervoor de handleiding) kan bijna elk BASIC programma geschikt gemaakt worden voor de Portfolio. Een bewijs hiervoor levert SCHAAK.PBS; een vrij uitgebreid schaakprogramma in BASIC met een grafisch schaakbord (zie plaatje in het vorige Portfolio blad), met vrij ingewikkelde berekeningen, een vele lagen diep 'nest' van GOSUB routines en een programmalengte van 10 Kb. Als laatste een listing van een bruikbaar PBS programma, dat slechts 800 bytes inneemt op Uw dure Ramkaartje en dat zeer goede diensten kan bewijzen bij het alfabetisch sorteren van tekstbestanden. Als U goed kijkt naar regel 1125 ziet U dat ook spaties aan het eind van een regel verwijderd worden; de Portfolio editor

wil daar anders nogal eens van slag van raken. Ik weet op dit moment niet hoe de drukker e.e.a. in een kolom zal proppen; bedenk bij het intypen dat elke hele regel met een regelnummer begint!

```

1000 REM *****SORTEREN met PORTFOLIO
      BASIC *****
1010 DIM aa$(1000)
1020 FILES
1030 INPUT "Geef naam te sorteren
      bestand : ";a$
1040 b$=FILES$(a$):IF b$="" THEN 1030
1050 INPUT "Geef naam van het
      doelbestand : ";c$
1060 a$=FILES$(c$):IF a$="" THEN 1090
1070 c$=a$:PRINT a$;" bestaat al"
1080 INPUT "Overschrijven (j/n) ?";a$
1085 IF LEFT$(a$,1) <> "j" THEN 1050
1090 OPEN b$ FOR INPUT AS #1
1100 OPEN c$ FOR OUTPUT AS #2
1110 REPEAT
1120 LINE INPUT#1,a$
1122 IF LEN(a$)=0 THEN 1130
1125 IF RIGHT$(a$,1) <=" " THEN
      a$=LEFT$(a$,LEN(a$)-1) :GOTO 1122
1127 GOSUB 1180
1130 UNTIL EOF(1)
1140 CLOSE 1
1150 FOR i%=0 TO
      aantal%:PRINT#2,aa$(i%):NEXT i%
1160 CLOSE 2
1170 END
1180 p%=aantal%/2:d%=p%/2:IF d%<2 THEN
      d%=1
1185 REPEAT
1190 IF a$>aa$(p%) THEN
      p%=p%+d%:d%=FIX(d%/2):IF p%>aantal%
      THEN p%=aantal% 1210 IF
      a$<aa$(p%) THEN
      p%=p%-d%:d%=FIX(d%/2):IF p%<0 THEN
      p%=0
1220 UNTIL d%=0
1230 IF a$ < aa$(p%) AND p%>0 THEN

```

```
p%=p%-1
1235 IF a$ ,aa$(p%) AND p%aantal% THEN
    p%=p%+1
1240 aantal%=aantal%+1:FOR i%=aantal% TO
    p%+1 STEP-1
    :aa$(i%)=aa$(i%-1):NEXTi%
1250 aa$(p%)=a$:RETURN
```

Sjoerd Spoelstra

Lezers schrijven

Postfolio Bug?!

In Portfolio nr 3 staat het artikel 'Portfolio Bug'. Hierin wordt gesproken over foutieve uitkomsten bij een SIN, COS, en TAN functie. Dit zou een reproduceerbare bug zijn. Zo'n blunder leek mij erg onwaarschijnlijk en nader onderzoek bracht al snel het probleem aan het licht. Bij SIN(30) verwacht je als antwoord 0.5. Nu kwam er als antwoord uit : -0.98803... Dit is erg reproduceerbaar, het is echter GEEN bug, zoals gesuggereerd wordt! De computer rekent namelijk in radialen en niet in normale graden. De omrekening van radialen naar graden gaat als volgt:

$SIN(HOEK * PI / 180)$

In het spreadsheet kun je dit probleem zo oplossen:

$@SIN(HOEK * @PI / 180)$

Als je voor hoek dan 30 invult, dat komt er een half uit.

Bart Veldhuis

Pixel

Hierbij stuur ik u een Turbo Pascal-programmaatje, dat een pixel op het grafische scherm van de Portfolio kan weergeven. Misschien is het leuk om dit in uw blad te vermelden. Ik denk dat er mensen zijn die graag een grafiekje of iets dergelijks op het beeldscherm zouden willen tekenen, maar dit niet kunnen omdat ze niet weten hoe er een puntje op het beeldscherm getekend kan worden. Ik heb echter geen verstand van interrupts en zo, dus vraag me niet wat die hexadecimale getallen betekenen. Dat is dan ook de reden waarom ik u vraag of u via uw blad gebruikers kunt vragen hoe je bij voorbeeld grafische tekst (of andere grafische functies) via Turbo Pascal op het beeldscherm van de Portfolio kan krijgen. Alvast bij voorbaat bedankt,
Hugo Schouten De Goorn 79 1648 JS
De Goorn tel/fax: 02294-1917

```
program pixel(input,output);
uses portfolio;
var q:char;
x,y,kleur:integer;
```

```
procedure grafaan;
begin inline ($b8/$a/0/$cd/$10);{zet
beeldscherm op grafisch}
end;
```

```
procedure grafit;
begin inline ($b8/7/0/$cd/$10);{zet
beeldscherm op tekst}
end;
```

```
procedure punt;
begin
inline($b4/$c/$a0/kleur/$b7/0/$8b/$e
/x/$8b/$16/y/$cd/$10);{zet puntje op
scherm kleur=1=puntje kleur=0=niets}
```

```
x,y=coördinaten]
end;
begin {hoofdprogramma}
clrscr; grafaan;
kleur:=1;
x:=100; y
:=30;
punt; q:=readkey;
grafuit;
end.
```

Gebruikerssuggesties

'Crash in de editor' Bij mijn oude versie PF (V1.072) leed ik regelmatig schipbreuk bij gebruik van de tekstverwerker. Hoewel ik de 'verboden' handelingen (enter na spatie) echt trachtte na te laten, was toch regelmatig een crash mijn deel. Het verbaast me wel dat dit probleem in de PF-clubbladen nauwelijks aandacht heeft gekregen. Ik heb mijn minderwaardigheidsgevoel in de loop der jaren al zoveel onderdrukt, dat ik durf te beweren zeker niet de enige boeren!.. te zijn die het probleem (luid vloekend) ondervonden heeft. Voor sommigen (?) van die medelijders is wellicht toch nuttig te noteren dat het programma 'update.com' een grote verbetering betekent, doch alleen werkt als het woord 'update' ook in het autoexec.bat wordt bijgeschreven. Voor diezelfde groep is het misschien ook vermeldenswaard dat de nieuwere versie V1.130 dit probleem niet meer kent. Uiteindelijk is het wijzigigen van b.v. een adresbestand vaak veel simpeler via de editor.

'bel.bat'

De ideeën terzake van meerdere 'batjes' hebben mij veel plezier

bezorgd. Als zeer beperkt gevorderde kreeg ik het zelfs na enig gepriegel voor elkaar om een verbetering aan te brengen in het bel.bat. Het oproepen van een naam kan namelijk alleen in een bestand of in het laatste opgeroepen adressenbestand. Als voorbeeld het volgende: Mijn privé-adressen staan in de PF te boek als 'P.ADR'. Om nu vanaf de a:\ prompt altijd een naam voor het bellen te kunnen oproepen heb ik 'BEL.BAT' vervangen door 'BELP.BAT' en de inhoud gewijzigd als volgt:

```
@ fake "app" 13 97 @59 "FLP" 13 @59
115 "%1" 13 @59 100
```

Wanneer ik mijn goede vriend Jacques via de PF wil bellen tik ik achter de dos-prompt in : BELP Jacques, en Jacques komt dan met zijn telefoonnummer in beeld. Voor de goede orde, ik heb in C:\SYSTEM opgeslagen: diary.dry, autoexec.bat, config.sys en alle batjes en com's. De echte bestanden staan op de ram-kaart. Ik werk dan ook alleen vanaf de a:\ prompt.

'dry.bat'

Teneinde de vele aanslagen bij het regelmatig kopiëren van c:\system\diary.dry naar de ramkaart te beperken is het intikken van de opdracht 'dry' vanaf de a:\ prompt voldoende. Hiervoor heb ik een 'dry.bat' aangelegd met de volgende inhoud:

```
@ fake "copy c:\system\diary.dry a:"
13
```

*Hans Verboef Bogerd 38 2922 EB
Krimpen a/d IJssel*

Advertenties

Te Koop Wegens overcompleet:

Portfolio + parallel interface met kabel
+ AC-adapter Als nieuw (2 maanden
oud) Prijs Fl 400,-- A. van Dun G.
Doyenstraat 38 6217 PA Maastricht tel:
043-438426/217213

Aangeboden: PF Parallel-interface

Gevraagd: PF-modem K. van Kasteren
Dribergsestraatweg 7 3941 ZS Doorn
tel: 03430-71510

Te Koop Portfolio met 256Kbytes

geheugenuitbreiding Parallel
interfacem kabel, printswitchbox
netstroomadapter 32K ramkaart Prijs:
Fl 750,-- H.R. Nooitgedagt Groetstraat
154 1024 VC Amsterdam tel:
020-6343456

